

KMETOVALEC.

Ilustrovan gospodarski list.

Uradno glasilo
Kmetijske družbe za Slovenijo.

»Kmetovalec« izhaja 15. in zadnji dan v mesecu ter stane 20 Din. na leto. Za inozemstvo 30 Din. — Posamezna številka stane 1 Dinar. Udje Kmetijske družbe za Slovenijo dobivajo list brezplačno.

Inserati (oznanila) se zaračunajo po nastopnih cenah: Inserat na pol strani 600 D, na $\frac{1}{4}$ strani 300 D, na $\frac{1}{8}$ strani 150 D, na $\frac{1}{16}$ strani 100 D, na $\frac{1}{32}$ strani 50 D. Vsaka beseda v »Malih naznanilih« stane 50 par, najmanj pa skupaj 8 D.

Urejuje Viljem Rohrman.

Založba Kmetijske družbe za Slovenijo. — Tisk J. Blasnika nasledn.

Vsa pisma, naročila in reklamacije je pošiljati Kmetijski družbi za Slovenijo v Ljubljani, Turjaški trg šte. 3. — Ponatisi iz »Kmetovalca« so dovoljeni le tedaj, če se navede vir.

št. 12. Ljubljana, 30. junija 1924. Letnik XLI.

Obseg: Strniščna ajda. — Gospodarska zbornica in Kmetijska družba. — Kako gnojimo ajdi. — Plimetke in sulmtalke. — Rentabilnost naših vinogradov — in dohodninska napoved. — Vinska kupčija v Sloveniji. — Organizacija in delovanje živinorejskih odborov in odsekov v Radovljiškem okraju. — Vprašanja in odgovori. — Gospodarske stvari. — Kmetijske novice. — Tržne cene. — Inserati.

Strniščna ajda

Je po vsej Sloveniji silno važen strniščni pridelek.

Sejte torej veliko ajde!

Če ajdi ne gnojite s fosfornimi gnojili, ne pričakujte obilega pridelka na zrnu. Zato ajdi

gnojite s superfosfatom,

ki ga oddaja Kmetijska družba!

Vsi superfosfati niso enakovredni in zato pazite, kje in od koga kupujete gnojila. Kmetijska družba gnoji a tudi sama **preizkuša** in zato **jamči** za kakovost istih.

Čimprej ajda dozori, tem manjša je nevarnost, da bi ji škodila jesenska slana, zato naj pride ajda zgodaj v zemljo. Skrbite, da jo posejete vsaj

okoli srede meseca julija!

Na 1 hektar gnojite s 300 kg, ali na 1 oral s 150 kg, ali na mernik posetve s 30 kg **superfosfata**. Obenem gnojite tudi s **40 odstotno kalijevo soljo**, in sicer na 1 ha s 150 kg, ali na 1 oral s 75 kg, ali na mernik posetve s 15 kg kalijeve soli. — V zalogi imamo tudi

sivo semensko ajdo

čisto. En kg stane franko v našem skladišču 4 Din.

Preskrbite se ž njo pravočasno!

Gospodarska zbornica in Kmetijska družba.

Po dnevnem časopisu se je ponovno že obravnavalo stremenje naših gospodarskih krogov za oživetjenjem Gospodarske (privredne) zbornice, ki jo predvideva tudi 44. člen naše državne ustave. V zadnjem času so za tem na delu zlasti trgovsko-obrtniške in industrijske korporacije.

Zalostno pa je, da se pri obravnavah glede na to, kako ima biti taka zbornica sestavljena, v gotovem časopisu, kakor namenoma dosledno kot v to upravičene navaja le trgovske, industrijske ter delavske zbornice, združne zveze in zveze izvoznih čarjev, na **Kmetijsko družbo odn. podobne korporacije se pa pozablja. Zlasti naša Kmetijska družba, ki že skoraj 160 let uspešno predstavlja pravo zastopnico kmetijskih stanovskih in gospodarskih interesov, torej tudi opravlja posle Kmetijske zbornice**, bi morala biti vključena, da se ista po prevratu v novih razmerah skoraj do pred letom ni znala zadostno uveljaviti in je precej izgubila na svojem prejšnjem ugledu in merodajnosti, **bi morala torej vključiti temu biti poznana vsemu privrednemu svetu**, ki se je sicer ob gotovih prilikah vendarle tudi rad poslužuje.

Podpisani sem že v letu 1921. izdelal obširen elaborat za ustanovitev obligatoričnih oblastnih kmetijskih zbornic in centrale v Beogradu in sem vse predložil pristojnemu ministrstvu, katero je izdelalo zakonski predlog za ustanovitev zbornic (kateri predlog pa mojemu osebnemu okusu ne odgovarja v vseh ozirih). V očigled političnih razmer, ker se za kmetijske interese ne vodi zadostnega računa, je omenjeni zakonski načrt ostal le predlog, ki niti do vrat parlamenta ni prišel in je malo upanja, da bi se v doglednem času o njem v parlamentu reševalo. **Tako torej Kmetijski družbi še vedno ostaja naloga Kmetijske zbornice, ona se za tako smatra in hoče kot taka biti upoštevana, to zlasti pri stvarjanju in sestavljanju članstva Gospodarske zbornice! Ravnotako so k sodelovanju in sodelovanju v prvi vrsti poklicane naše sesterske korporacije za Hrvatsko, Slavonijo, Srbijo i. dr. važne pokrajine.**

Kakor doslej vedno tuje, tako pričakujemo, da bodo tudi naše vlade za vsakršne ukrepe, ki zadevajo splošno in kmetijsko gospodarstvo, še posebej povprašale za mnenje kmetijske interesne korporacije in jih pritegnile tudi k nadaljnjemu sodelovanju. Splošno javnost pa opozarjamo na to, da v naši državi poleg trgovcev, industrijalcev in delavcev živi tudi vsaj tolikšno število kmetovalcev, da ga ni mogoče prezreti.

Dipl. agr. A. Jamnik.

Kako gnojimo ajdi.

Malokatera kulturna rastlina potrebuje tako malo časa, da vzklije, dorase, odcvete in zarodi seme, kakor ajda. V tej kratki dobi svojega življenja potrebuje takih hranilnih snovi, ki so ji lahko dostopne, torej hranilne snovi, ki so v vodi lahko raztopljive. Po raznih preizkusih se je dognalo, da potrebuje ajda v prvi vrsti fosforovo kislino in kalij. Fosforova kislina je v **superfosfatu** v lahko raztopljivi obliki, medtem ko je v drugih fosfatnih

gnojilih tesneje zvezana z ostalimi spojinami. Ravnotako je tudi kalij v **kalijevi soli** lahko dostopen ajdi, ker se v vodi hitro raztopi.

Kako učinkujejo razna gnojila na ajdo?

Dušik pospešuje v prvi vrsti rast rastline. Mi pa želimo, da ajda le malo časa rase in hitro dozori, vsled tega bomo navadno opustili gnojenje ajde z dušičnatimi gnojili.

Fosfatna gnojila vplivajo na dobroto semena, na hitro dozorevanje, morajo pa biti v taki obliki, da jih ajda hitro izkoristi. Kakor že gori omenjeno, je najprimernejša oblika fosforove kisline v superfosfatu. Naši kmetovalci prav dobro poznajo to gnojilo, kajti še pred vojno so ga samo za gnojenje ajdi, in sicer samo na Kranjskem, uporabili letno 100 vagonov. Uspehi s tem gnojilom so tako očitni, da so se kmetovalci v vojnih letih, ko ni bilo dobiti superfosfata, naravnost branili sejati ajdo, češ saj se je brez tega gnojila itak nič ne pridela.

Kalija potrebuje ajda tudi v precejšnji meri, kajti s preizkusi se je dognalo, da vzame ajda na ha iz zemlje do 60 kg čilskega kalija, kar bi bilo skoro 150 kg kalijeve soli na ha. V splošnem je torej nujno priporočati, da se poleg superfosfata nudi ajdi tudi kalijeve soli, in sicer približno za polovico superfosfata.

Dosedanji preizkusi z gnojenjem ajdi so ne samo dokazali velik učinek fosfatnih in kalijevih gnojil, ampak tudi dejanski večji gnotni uspeh, ki navadno daleč prekaša stroške za uporabljena umetna gnojila. Z mirno vestjo lahko trdimo, da **se gnojenje ajde s superfosfatom in kalijevo soljo res izdatno izplača.**

V splošnem gnojimo en ha ali približno 2 orala ajde s 300 kg superfosfata in 150 kg kalijeve soli. Na 1 mernik posetve se računi deseti del te množine.

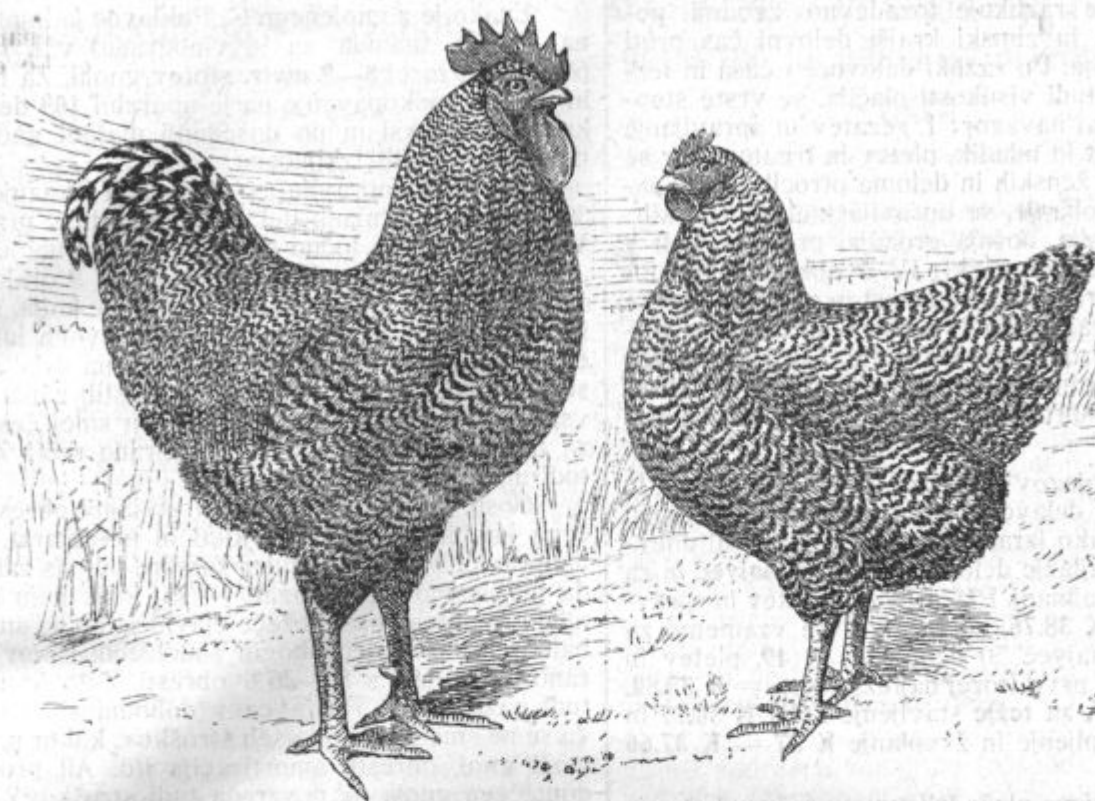
Obe gnojili se tik pred setvijo (ne poprej) pomešata ter posejeta po sprašeni njivi. Potem se ajda vseje in podvleče.

Kmetijska družba ima v zalogi superfosfat in kalijevo sol ter je cena razvidna na prvi strani ovoja „Kmetovalca“. Priporočamo podružnicam, da zberejo prigrasila svojih udov in naroče skupaj najmanj po en vagon, ker pride potem voznina manj stati.

Načelnikstva podružnic se nujno pozivljajo, da razglasijo med udi, da se zbirajo naročila za umetna gnojila za ajdo ter jih opozore na pravočasno prigrasitev. Pred setvijo je namreč z naročili tak naval, da družba težko pravočasno ustreže vsem naročnikom.

Plimetke in sulmtalke.

V zadnjih dveh desetletjih so se po naših krajih tu in tam vpeljale **grahaste kokoši**, znane z imenom **plimetke** (Plymouths-Rocks, izgovori plimesroks), ki pa danes zopet izginjajo kakor razne druge pasme, ki so se tekom časa pojavile po naših krajih. Našim gospodinjam so plimetke ugajale vsled svoje lepe vnanosti, dobre vtrjenosti in drugih lastnosti. Te kokoši so se izkazale dobre za meso, za nesenje, za valenje in kot dobre koklje za piščeta, torej v vseh tistih lastnostih, ki jih cenimo in nahajamo pri srednje težkih pasmah. Le jajca so bolj drobna in tudi meso ni tako okusno kakor pri domačih in štajerskih kokoših, kar lahko sodimo tudi po rumenih nogah, ki jih imajo plimetke. Tudi

Podoba 18.

so se za rejo zunaj na kmetih manj izkazale, kakor naše domače kokoši. Ker so plimette postavnega života (glej pod. 18.) in vrhutega lepega perja, veljajo danes v rokah ljubiteljev lepe perutnine bolj kot lepotična kakor kot hasnovita pasma.

Vse te lastnosti, ki jih imajo plimette za gospodarski užitek, imajo tudi naše štajerske kokoši, znane pod imenom **sulmtalke** s svojimi rdečimi petlini in pšeničnobarvanimi putkami. Te živali imajo še to prednost, da so **pristine domačinke**, torej živali, ki se za naše kraje in za naše razmere **najbolj prilagajajo** in katerim moramo že zaradi tega dati prednost pred plimetkami. Sulmtalke dajejo razen tega tudi lepša jajca, lepša piščeta in boljše meso.

Plimette so ameriškega izvora in ker so dobro

utrjene, se tudi po naših krajih dosti dobro udomačijo. Vendar jim manjka rodnih tal in z njimi vred tistih pogojev, da bi se mogle pri nas trajno dobro ohraniti v svojih lastnostih. Sčasoma začno pešati, in ker jim manjka pogojev izvirnih tal in s tem yred tudi tiste krvi, ki bi bila potrebna za njih osveževanje, nam naravno nazadujejo v svojih prvotnih lastnostih. Nasprotno pa imamo v sulmtalkah domačo kri, ki jo z najboljšim uspehom gojimo in lahko **samoizsebe** še izdatno izboljšamo v prihodnje. Treba le, da jo s skrbnim odbiranjem in smotreno rejo in strežbo izpopolnujemo. Potreben plemenski material imamo doma.

Sulmtalke se zbog svojih dobrih lastnosti tudi čim dalje bolj širijo in je le želeti, da jih povsod redimo.

— n.

Rentabilnost naših vinogradov — in dohodninska napoved!*

Pod tem naslovom je podal g. vinarski ravnatelj Puklavca v „Kmetovalcu“ z dne 31. maja t. l. javen račun stroškov in dohodkov svojega lastnega vinograda v Ljutomerskih goricah, kar bi utegnilo morda služiti kot merilo davčnim oblastem pri predpisu davkov, javnosti pa v dokaz gospodarskega stanja vinogradnikov.

Cé je ta račun za interno gospodarstvo g. Pu-

* Iz spisa g. ravn. Puklavca ne gre posnemati kakor bi isti imel namen zavajati davčne oblasti ali vinogradnika tej ovajati, ker v takem primeru „Kmetovalec“ ne bi bil polje za priobčevanje sličnih spisov. Račun je sestavljen v informacijo vinogradnikom z ozirom na dohodninsko napoved in zato dajemo g. Ureku kot praktičnemu vinogradniku prostora, da tudi on iznese svoje mnenje oziroma kritiko sestavka g. ravn. Puklavca.

klavca točen in dober, je to njegova stvar, v katero se vkljub dvomu, ne vmešavam. Za javnost pa ta račun ni, ker ne odgovarja istinitim prilikam niti svoje najbližje okolice, kaj šele vse Slovenije.

Ker pa so taki spisi, izdani zlasti od strokovnjakov, zmožni v resnici vplivati tudi na razne merodajne kroge in so taki računi, ako niso dosledno točno, z največjo nevednostjo in verodostojnostjo sestavljeni, zmožni povzročiti vinogradništvu največjo škodo in zavesti merodajne kroge v zmoto, naj mi bo dovoljeno podvreči ta račun primerni oceni po geslu: „Gre se za splošnost, zato mora odpasti vsak obzir do katerihkoli osebnosti.“

Račun g. Puklavca je tudi lokalno sumljive vrednosti, za splošnost je pomanjkljiv, netočen in sila teoretski.

Menda na vsem svetu velja pravilo, da se plača delavcem uravnava vedno po kakovosti dela, t. j. **za težje več, za lažje manj**. Dalje po obsegu delovnega časa je **za daljši več, za krajši manj**. V vino-

gradnih delih se razlikuje tozadevno zgodnji pomladni, jesenski in zimski krajši delovni čas proti daljšemu v poletju. Po razliki delovnega časa in težjega dela, torej tudi visokosti plačila, se vrste stopnjevale od spodaj navzgor: I. rezatev in spravljanje rožja, rezatev trt in mladik, pletev in trgategv, kar se opravlja tudi po ženskih in deloma otrocih; II. kopanje, gnojenje, grobanje, se opravlja tudi po ženskih; III. stavljenje kolja, nošnja grozdja, prešanje tudi v noči, opravljajo samo moški; IV. žveplanje in škropljenje, ki je z ozirom na umazanost in uničenje obleke najtežje in najdražje. To je splošno nezapisano prirodno pravilo širom vse Slovenije. Le g. Puklavec tega ne upošteva in izkazuje v svojem računu velike, tozadevno si nasprotujoče podatke ter podaja napačen račun.

Oglejmo si njegov račun za l. 1923. Tu navaja le skupno število delavcev za razna dela in skupen znesek plače. Tako izračunimo, da je plačeval dnevno delavce za najlažje delo, t. j. **trgategv, največ** in za najtežje skoraj najmanj. Plačal je za rezatev in spravljanje rožja po **K 38.76**, za trgategv (če vzamemo za 21 hl pridelka največ 50 delavcev) **K 49**, pletev in rezatev **K 36.61**, prvo (torej najtežjo) kop = **K 35.80**, gnojenje **K 29.77**, za težje stavljenje kolja **K 30.77** in za najtežje škropljenje in žveplanje **K 37 — K 37.66** itd.!

Razen omenjene plače izkazuje v računu kot pri boljšek kruh in vino oziroma jabolčnik in pravi, da so "a stali delavci v l. 1923. skupno s plačo in omenjenim „priboljškom“ vred dnevno po **K 60**.

Da ti podatki v računu g. Puklavca tudi lokalno povsem ne morejo veljati kot norma, navajam za dokaz samo en primer iz vinograda g. Tropa, ki leži v neposredni bližini vinograda g. Puklavca. G. Trop je moral plačati v l. 1923. delavce, in sicer od najlažjih do težjih del dnevno po **K 50 do K 80** **zraven celotne prehrane in vina**, kar znaša skupaj dnevno najmanj **K 100 do K 140** in morda tudi več.

To pa so tudi splošne plačilne razmere ljutomerskih gor, izvzemši gotove redke slučaje, kjer svoje uboge viničarje suženjsko izrabljajo, kar pa ne more veljati za merilo. **Istiniti plačilni izdatek ljutomerskih gor je od onega v računu g. Puklavca torej že za 100 odstotkov višji.** Za ostale kraje Slovenije, kjer so plačilne zahteve kot znano precej večje, pa morejo podatki g. Puklavca še manj služiti kot merilo.

Kako teoretski je sestavljen račun g. Puklavca, nam svedoči njegov izkaz v **četrtnkah** delovnih dni in plači na **vinarje**. V praksi na 3 oralih vinograda na pr. na 151 kopačev, 40 rezačev, 119 vezačev itd. pač nikdar ne pridejo vlomki dneva: $\frac{1}{4}$, $\frac{3}{4}$ itd., ker se v takem vinogradu vedno najde dela še za tisto četrtnko. Kvečjemu bi to tu in tam povzročilo slabo vreme, kar pa vsaj v letu 1922., v suši, ni prišlo na prej. Da pa se na deželi danes ne plačuje na vinarje n. pr. **K 36.64, K 30.77** itd., je vsakemu jasno.

Nelogičnost — torej nemožnost — v računu gospoda Puklavca izkaznih postojank, je razvidna že iz navedenega, tem bolj pa iz **naslednjega**:

G. Puklavec je n. pr. izkazal izdatek za žveplo v l. 1923. **510 K**, ker je žveplo stalo kg 20 K, je torej porabil **25½ kg** žvepla (za vinograd 3 oralov se seveda v naših razmerah porabi mnogo več). Za trošenje (žveplanje) teh **25½ kg** žvepla, pa je porabil — izkazal **21½ delovnih dni**. Vsak delavec je torej raztrosil dnevno samo **1 $\frac{2}{10}$ kg žvepla!!**

Enako je z gnojenem. G. Puklavec je kupil umetna gnojila (menda za $\frac{1}{3}$ vinograda) v l. 1923. za **6910.60 K**, torej **8—9 metr. stotov** gnojil. Za trošenje in menda podkopavanje pa je uporabil **109 delavcev**, kar je v praksi in po dosedanji metodi gnojenja z umetnimi gnojili izključeno.

„Za razna opravila“ v vinogradu izkazuje račun 30 delavcev. „Raznih del“ v vinogradu v praksi ni! Vsa dela se dajo točno označiti. Menda namesto teh „raznih“ pa je navedeno za vinograd 3 oralov premalo delavcev za škropljenje, stavljenje kolja, rezatev itd. Iz neštetih slučajev v praksi iz svojih intervencij itd. vem, kako slabo so taka „razna dela“, „razni stroški“ itd., zlasti pri davčnih oblastih zapisana. Že vsak protokolni poduradnik se vam smeji, češ, da se za take „razne“ skrivajo le fingirane reči! Zato jih tudi nihče ne upošteva.

Gosp. Puklavec nadalje ni vračunal obresti ležega kapitala vinograda, kleti in inventarja, kar je neupravičljivo. Kdo vendar zamore od nas zahtevati, da ne smemo niti izkazati — saj krije nam jih itak nihče — obresti naše ležeče glavnice, ko pa sme vsak bankir in izžemalac ubogih zadolženih slojev neovirano guliti ljudi s **16—26%** obresti. Zato je napačno tudi naziranje g. Puklavca v dohodninski napovedi, da se ne sme vračunati vseh stroškov, kakor n. pr. domači gnoj, obresti, amortizacija itd. Ali produkcija domačega gnoja ne povzroča tudi stroškov?

Rentabilnost — istinito gospodarsko stanje vinogradov — torej **resnica je samo ena!** — In ta se mora gola pokazati vedno in povsod v javnosti, **torej tudi davčnim oblastem**. Uverjen sem, da davčne oblasti nobenega vinogradnika; ki vse navede po resnici, ne bodo mogle obdavčiti z osebno dohodnino.

K računu postavljena cena vinu po mojih izkušnjah tudi ne odgovarja. Za nad **2%** sladkanem vinu iz l. 1922. je postavljena cena na **20 K**, za nesladkano iz l. 1923. **30 K**. Ta cena in razlika ni točna, za ostalo Slovenijo, kjer se je letnik 1922. plačeval za **4 K** do **6 K** dražje od l. 1923., pa že celo ne.

G. Puklavec hoče uvesti preračunovanje vrednosti po švicarskem kurzu, kar je v praksi nemogoče. Po tem kurzu bi mi morali prodajati vino po **20 K** za liter, kar bi predvojnemu **2 K 0.40** enačilo. **Po naši dejanski** = nešvicarski pariteti, pa smo dobili n. pr. v mirni dobi za 1 lit. vina **20 škatelj** vžigalic, danes pa moramo dati za isto blago **4 lit. vina**. Tako in še slabše za producente je pri vsem industrijskem blagu. Po švic. kurzu bi smeli bančniki zaračunati le do **8%** obresti, pa neovirano računijo po **16%—26%**! Kje je pri vsem tem švicarski kurz? Proč torej z fantastično teorijo! Kdor zamore, uvede naj naš domači blagovni izmenjalni kurz — vsaj po predvojni bazi, če hoče rešiti producente!

V „Kmet. Listu“ z dne 4. januarja t. l. sem podal javnosti točen, enostaven in jasen obračun o **stroških in dohodkih enega oralu vinograda v Sloveniji**. Izkazal sem, da stane v l. 1923. vinogradnika samega — različno po množini pridelka — liter vina **28 K do 72 K**, kar pomeni pri sedanji obični ceni **24 K** za liter **12.311 K do 48.311 izgube na en oral**.

Ker je oni moj račun s tem g. Puklavca v največjem protislovju, bom hvaležen vsakemu praktičnemu vinogradniku, da si ogleda oba in poda v javnosti svoje mnenje, da pridemo na čisto in da dobe končno vsi interesenti kakortudi davčne oblasti pravičen vpogled v istinito dejansko stanje rentabilnosti našega vinogradarstva.

Ivan Urek.

Vinska kupčija v Sloveniji.

Razvoj vinske kupčije v Sloveniji noče nikakor postati tak, kakor si ga želimo. Sicer se je tudi v tem oziru obrnilo nekoliko na bolje, toda predvojne vinske kupčije ne bomo že tako kmalu dosegli. Vzroki so seveda različni, toda najbolj zadržujejo boljši razvoj težkoče pri izvažanju. Popreje se je naše vino prosto izvažalo zlasti na Zg. Štajersko, Gornje in Nižjeavstrijsko, Koroško in deloma tudi na Češko, a po vojni je to vse izostalo. Zraven tega dela še Vojvodina s svojimi cenami vini znatno konkurenco. Vse pa kaže, da se bo ta položaj v kratkem prilično izboljšal.

S Češkoslovaško se je ravnokar sklenila vinska pogodba, glasom katere sme Jugoslavija uvoziti do 110.000 hl raznega vina po znižani tarifi 2.50 Kč, (okrog 5 dinarjev), dočim je bila prejšnja tarifa jako visoka. V primeri s pridelkom 3.5—5 milijonov hl v vsej Jugoslaviji, je izvoz 110.000 hl seveda jako malenkosten. Toda začetek medsebojnega vinskega trga je tu in izvoz se bo potem gotovo od leta do leta stopnjeval, čim uvidijo tamošnji trgovci in konsumenti, da jim naša vina ugaajo.

Z Avstrijo še ni nikakega gotovega pravega sklepa, a tudi s to državo utegnemo sčasoma priti do prav ugodne pogodbe, ker Avstrijem so naša vina najbolj prikladna in njih dovoz najbližji, torej tudi najcenejši.

Dotlej se pa mora vinska kupčija, kakor že gre in kakor se sploh da, v državi sami medsebojno razvijati. Jaz sem še vedno prepričan, da s primerno, medsebojno, t. j. med posameznimi vinorodnimi kraji naše države dobro zadržno vinsko organizacijo, bi se moral vsakoletni pridelek pri 12.000.000 prebivalcev s precejšnjo lahkoto konsumirati. Seveda se mora prilagoditi danim razmeram toliko producent, kakor kupec in konsument. Vsakršna pretiravanja v kupnih in prodajnih cenah in kupčijska nereelnost skrajno zavirajo pravi razvoj dotičnega vinorodnega kraja. Vsekakor pa mora država sama taka podjetja, osobito zadržnična, vsestransko podpirati.

Tudi prirejanje vinskih in grozdnih razstav, vinskih sejmov, vinarskih sestankov itd. v raznih krajih naj se ne opušča, marveč še pospeši, ker s tem se privabi kupce in druge interese v kraje, katerih bi ti drugače ne posetili. Ako že taka priredba nima istega dne zaželenega uspeha, si pridobi pa interese vsaj za bodočnost. Vsaka vasica seveda ni za tako priredbo primerna. Prireditveni kraj mora ležati kolikor možno blizu železnice.

Tudi zapuščena kranjska Belokrajina se zaveda važnosti takih priredb, ter so začela posamezna vinarska društva in kmetijske podružnice kar tekmovali med seboj. Marca t. l. se je vršil tak vinski sejm v Semiču, 3. julija l. l. priredi pa belokranjsko vinogradniško društvo tak vinski sejm pri Treh farah, postaja Rosalnica pri Metliki. Vina je tukaj še v obliči po času prikladnih cenah, ker se vinogradniki hočejo še pred trgatvijo iznebiti starih zalog. Zato priporočamo ljubiteljem belokranjskega vina živahen poset tega sejma.

Fr. Gombač.

Organizacija in delovanje živinorejskih odborov in odsekov v Radovljiškem okraju.

(Poroča okrajni ekonom Sustič.)

Cilj doslednega organiziranja naše živinoreje so **pašne in živinorejske zadruge**, pri katerih poslednjih se poleg drugih važnih strokovnih poslov vodi natančna in zanesljiva evidenca (seznam) živine zadržnikov z ozirom na njene sposobnosti za užitke in njene životne oblike ter katere organizacije jedro je **rodovnik**. Za tem ciljem upravičeno stremimo že desetletja, kajti, ko bodo naša živinorejska okrožja dobesedno preprežena z dobro zasnovanimi in delujočimi živinorejskimi zadrugami, bo skončano najtežje poglavje ogromnega dela. Ampak do tega je še daleč! Žal, imamo danes v Sloveniji razmeroma prav malo živinorejskih zadrug, ki bi ne bile samo zadruge na papirju in v registru in to vsled tega, ker:

1. primanjkuje našim kmetovalcem za gospodarski napredek njihovih malih kmetij prepotrebna zadržna misel, oziroma **zmisel za zedinjeno in organizirano gospodarsko delo**;

2. niso povsodi na razpolaganje neobhodno potrebna **zadržna zemljišča (pašniki)**, oziroma je njih površina premajhna, kajti poleg agilnosti zadržnikov privede šele zemljiški kapital zadrugo do pravega razmaha;

3. jako pomanjkuje sposobnih in obenem tudi **požrtvovalnih oseb**, ki bi dosledno vodile nelahke posle zadruge, kajti to poslovanje zahteva izbornega upoznanja v bistvo delo živinorejskih zadrug ter mnogo ožje strokovne izvedenosti.

To so **glavne ovire za razvoj živinorejskih zadrug**, katere se ne da kar tako obiti ali odstraniti. Povdarjati pa treba, da bi bilo živinorejske zadruge tam, kjer ob danih pogojih že obstojajo ter količkej uspešno delujejo, od strani merodajnih činiteljev **vse mi močmi podpirati**, da ne bi šle polagoma enako pot, kakor par desetih teh organizacij v preteklih letih (namreč v likvidacijo). Že obstoječe in delujoče živinorejske zadruge naj tvorijo temeljne kamne za bodočo zgradbo celega omrežja enakih organizacij ter bi imele biti živinorejcem za vzor, za katerim morajo stremiti, ako hočejo priti enkrat do res pozitivnega gospodarskega napredka.

Kjer so dani pglavitni pogoji za ustanovitev živinorejskih zadrug, oziroma kjer ni zgoraj omenjenih ovir, tam bi bilo te zadruge **nemudoma ustanoviti**. Kjer pa glavni pogoji za obstoj takih zadrug še niso dani, se forsirano ustanavljanje istih lahko smatra za nepremišljeno delo, rekel bi zidavo na pesek. Taka nova zadruga **bi ostala brez gospodarskega uspeha, bi bila edinole organizacija na papirju** ter ravno ta neuspeh bi pri kmetovalcih še povečal njihovo neosnovano nezaupanje do zadržništva, ker bi nova organizacija ne nudila faktičnih koristi, katere edine kmetu imponirajo. Vse to pa le vsled vzroka, ker v takem slučaju **tla in čas še nista bila godna za novo ustanovitev**.

Ker je torej cilj organizatoričnega dela za povzdigo živinoreje, živinorejske zadruge — danes žal šele v povojih, uspehi pri eventuelno nanovo ustanovljenih zadrugah pa precej vprašljivi in negotovi ter navsezadnje tudi **prepočasni, in ker je pri žalost-**

nem stanju naše živinoreje potrebna hitra in izdatna pomoč — bi bilo povsodi priporočati ustanavljanje okrajnih živinorejskih odborov in občinskih živinorejskih odsekov, ki naj bi samostojno delovali za povzdigo živinoreje; a kjer živinorejske zadruge že obstojajo, bi ti odbori in odseki delovali z njimi roko v roki. En tak primer skupnega dela živinorejskega odbora z živinorejsko zadruzo vidimo pri živinorejski zadrugi v Gorjah pri Bledu.

Prednosti, katere nudijo imenovani živinorejski odbori in odseki, so sledeče:

1. Živinorejski odbori si ob uvidevnosti županstev in občinskih svetovalcev na najlažji in najprimernejši način priskrbe potrebni kapital za veliko delo. Kajti poleg intenzivnega dela je, kakor pri vsaki drugi organizaciji, tudi tu **ravno kapital najodločilnejši faktor za doseg pozitivnih uspehov večjega obsega.**

2. Vsi poslovni posli se centralizirajo v rokah strokovnjaka in najuglednejših živinorejcev okraja.

3. Obsega ta organizacija vse občine okraja, medtem ko je delokrog zadruge ponajvečkrat omejen na eno samo občino, da, celo mnogokrat na določeno, malo število združnikov. Torej koliko časa treba, preden bo na primer v enem samem okraju toliko zadrug, da bodo črpali direktno korist od istih vsi živinorejci okraja!

Faktični uspehi se ob danih pogojih takoj pokažejo.

5. Pripravljajo živinorejski odbori in odseki tla za živinorejske zadruge. Nikjer menda ni priprava v tem oziru tako potrebna kakor pri nas, kjer je povsodi opaziti gospodarsko desorijentacijo.

6. Kjer imamo skupna posestva (planine, pašnike) takozvanih srenj, tam je v bistvu že dana ena glavnih podlag za živinorejske zadruge. Toda v teh slučajih bi ne bilo priporočati ustanavljanja novih zadrug, dokler niso odstranjene vse zgoraj navedene ovire združništva, dokler vladajo v taki srenji izrecna needinost ter medsebojna nasprotstva ter manjka skoraj absolutno vsak združni zmisel. V teh slučajih se bi dovedlo solastnike srenje v skupno delo edinole potom izdaja gospodarskega statuta od strani agrarskih operacij, katerega te operacije v slučaju potrebe takoj izdajo.

Gospodarski statut agrarskih operacij odgovarja v svojem bistvu in glavnih potezah popolnoma združnemu delu in smotru ter nudi tudi to prednost, da so udeleženci prisiljeni delati za skupno stvar ter da stoje pod stalnim strokovnim nadzorstvom agrarskih operacij. Nadalje je poslovanje srenjskega gospodarja in drugih činiteljev srenje **jako enostavno**, kar je še posebno važno. Agrarske operacije nazivajo organizacijo srenj z uvedenim gospodarskim statutom „**zemljiško zadruzo**“, kar je v bistvu popolnoma upravičeno. Nadaljnja prednost teh zemljiških zadrug obstoja v tem, da iste **pripravljajo tla za normalne zadruge tam**, kjer bi bila ustanovitve istih danes predvidno brez gospodarskega efekta.

Delovanje take zemljiške zadruge roko v roki z občinskim živinorejskim odsekom oziroma okrajnim odborom, ne nudi nič manj kakor delo dobro idoče živinorejske zadruge.

V radovljiškem okraju delujeta dva okrajna živinorejska odbora, ki sta dosegla v času njihovega komaj nad enoletnega obstoja jako lepe pozitivne uspehe v delu za povzdigo živinoreje. Toda povdar-

jati je treba, da je uspešno delo tudi pri organizaciji živinorejskih odborov in odsekov odvisno od gotovih pogojev. Ti pogoji so:

1. V okrajni živinorejski odbor **morajo biti voljeni najposposobnejši in za stvar res jako vneti, a tudi požrtvovalni moške iz okraja**, enako v občinske živinorejske odseke najboljši in najvnetejši živinorejci dotične občine.

2. Okraj mora razpolagati s strokovnjakom, v katerega rokah se **osredotoča vse tajniško in blagajniško delo odbora in ki vodi vse zunanje strokovne posle v zmislu sklepov odbora**. V nasprotnem slučaju ostane tudi organizacija odborov brezuspešna in čim bi prišlo v poslovanju do kake prekinbe, bi bil celoten uspeh jako vprašljiv.

3. **Vztrajno in dosledno delo, ki mora biti proračunjeno na par desetletij**, vsled česar bi morali župani in občinski svetovalci votirati pri okrajni blagajni **neprekinjeno vsako leto zadostne zneske za svrhe odbora**. Kajti prekinba bi v tem oziru skoraj uničila dotedanje uspehe ter bi do tedaj uporabljeni kapital bil več ali manj zavržen.

Ustroj imenovanih odborov je sledeči:

II. Vsak sodni okraj izvoli iz srede vseh županov in občinskih svetovalcev oziroma odbornikov pri okrajni blagajni svoj „**Živinorejski odbor okrajne blagajne za sodni okraj**“. Tajniške in strokovne posle tega odbora vodi okrajni ekonom.

Sej tega odbora se imajo v planinskih krajih udeležiti vedno tudi načelnik in dva odbornika tamkajšnjega planinskega odbora s posvetovalnim glasom. Enako se udeležita sej planinskega odbora tudi načelnik z dvema članoma okrajnega živinorejskega odbora s posvetovalnim glasom.

Podrobnosti o načrtu delovanja takega okrajnega živinorejskega odbora so razvidne iz tozadevnega **poslovnika**, katerega dobe župani oziroma občinski svetovalci in odborniki pri izvolitvi odbora v vpogled in odobritev.

II. Vsako županstvo izvoli izmed občinskega odbora oziroma občinskih svetovalcev „**Občinski živinorejski odsek**“, ki deluje v zmislu svojega posebnega poslovnika.

Ta občinski živinorejski odsek se izvoli vsakokrat o priliki občinskih volitev za dobo do novih občinskih volitev. Isti obstoja iz načelnika, namestnika in enega člana. Naloga tega odseka je, nadzorovati delovanje „**živinorejskih pododsekov**“ v vaseh in tvoriti **službeno-poslovno vez med živinorejskimi pododseki v vaseh in okrajnim živinorejskim odborom**. Občinski odsek skrbi za točno poslovanje živinorejskih pododsekov ter ima poslovati vestno po navodilih okrajnega odbora ter točno izpolnjuje dolžnosti, kakor mu jih predpisuje njegov poslovnik.

Vsak načelnik, namestnik in član živinorejskega odseka dobi od okrajnega odbora poseben poslovnik za delovanje.

III. „**Živinorejski pododseki**“ v občini obstoje iz načelnika in namestnika ter izvoli ista za dobo treh let občinski živinorejski odsek izmed umnejših gospodarjev vsake večje vasi v občini, katerim odmeri tudi njih delokrog.

Živinorejski pododseki v vaseh imajo poslovati vestno po navodilih občinskega odseka ter točno izpolnjevati dolžnosti, kakor jim jih predpisuje njih poslovnik.

Vsak načelnik živinorejskega pododseka dobi od okrajnega živinorejskega odbora poseben poslovnik.

Po izvolitvi skliče županstvo načelnika in vse člane živinorejskega odseka ter vseh pododsekov v občinsko pisarno, da jih pouči o njih delovanju in dolžnostih. Ob tej priliki izroči županstvo načelniku ter vsem članom odsekov in pododsekov vsakemu po en poslovnik. (Dalje sledi.)

VPRAŠANJA IN ODGOVORI.

Na vsa kmetijsko-gospodarska in druga vprašanja, ki dohajajo na Kmetijsko družbo za Slovenijo ali na uredništvo „Kmetovalca“, se načelno odgovarja le v „Kmetovalcu“. Odgovarja se edino na vprašanja udov, ki so podpisana s polnim imenom; brezimna vprašanja ali taka, ki so zaznamovana le z začetnimi črkami, se vržejo v koš. V „Kmetovalcu“ se pri vprašanju nikdar ne natisne vprašalčevega imena, ampak vedno le pričetne črke imena in kraja. Redno se v vsaki številki odgovori le na tista vprašanja, ki pridejo pravočasno pred izdajo lista; na pozneje došla vprašanja se odgovori v prihodnji številki. Kdor takol želi pismenega odgovora na svoje vprašanje, mora priložiti 2 dinarja za stroške. Odgovori na vprašanja, ki niso kmetijsko-gospodarski, zlasti pravni, morejo biti seveda le splošne vsebine, kajti uredništvo ne more poznati vseh včasih zelo važnih okoliščin in zato za take odgovore ne prevzame nikakega jamstva.

Vprašanje 57. Zakaj se vedno zapeka sesnemu teletu, ki mu pokladam tudi suho klajo in otrobe. Vode le malo pije. (I. L. v P.)

Odgovor: Zapečenost je lahko združena tudi z raznimi boleznimi (kóllo, želodčnimi in črevesnimi katarji, itd.), toda v Vašem primeru bo najbrže vzrok ta, ker teletu pokladate preveč suho krmo in, kakor sami pravite, tudi zelo malo vode pije. Dajte mu zato sveže trave, za pijačo postane vode ali osoljene otrobove vode. Ako se tele ne more očistiti, odstranite mu blato previdno s prstom iz črevesa, potem pa ga klistirajte z mlačno osoljeno vodo (za eno kavino žličko soli na pol litra vode). Dalje raztopite v čaši kuhovine lanenega semena 20 gramov grenke soli ter jo vlijte teletu v gobček. To nekolikokrat ponovite po preteku par ur. Po ozdravitvi teleta krmite nekaj dni le pomalem z lahko prebavno vođeno krmo.

J.

Vprašanje 58. Kje bi dobil knjigo s slikami, iz katere bi se poučil v spoznavanju konjske starosti po zobeh? (I. L. v P.)

Odgovor: Tako knjigo ima Kmetijska družba v zalogi, t. j. Steurt-Jamnikova „Sosed a Razumnika konjereja“. Stane s poštno vred 15 dinarjev. Naroča se pri nas.

J.

Vprašanje 59. Meni je ostalo od spomladi še nekaj kalijeve soli in apnovega dušika. Ali s tema gnojiloma lahko pognojim ajdi? (A. G. v Ž.)

Odgovor: S kalijevo soljo le gnojite ajdi, in sicer na mernik poseve s kakimi 15 kg. Tudi apnov dušik pospešuje bujnejšo rast. To pa Vam ravno pri ajdi ne more biti všeč, kajti Vi ne želite veliko ajdovice, ampak zrnja. Bujna rast ajdovice bi imela za posledico tudi počasnejšo dozorevanje in ajda bi utegnila utrpeti škodo vsled slane. Lepo, kleno zrnje, pa boste pri ajdi dosegli, ako ji nudite dovolj fosforove kisline, kar najbolje in najuspešnejše opravite s superfosfatom, s katerim ji gnojite s 30 kg na mernik poseve. Prečitajte nujno opozorilo na prvi strani današnje izdaje „Kmetovalca“.

J.

Vprašanje 60. Imam kravo, ki je pred petimi meseci teletila. Nekako pred šestimi tedni sem pa zapazil, da se ji, kadar leži, v sramnici pokazuje kakor golobje jajce debel, z rdečimi žilcami preprežen mehurček. Sicer rada je in je dobra mlekarica, a pojati se je pričela šele sedaj po petih mesecih. Tudi popreje je bilo treba včasih čakati več mesecev na to. Stara je sedem let, imela je pet telet in še nikoli ni bila naprežena. Ob porodih ni bilo nikoli težav. Ali bi bilo kravo, ki ima v sramnici kakor golobje jajce debel mehurček, varno še nadalje rabiti za plemo? (F. Š. v V.)

Odgovor: Mehurček v sramnici, kakor ga opisujete, je najbrže z vođeno oz. sluzasto tekočino napolnjen mehurček, takozvana „cista“. Mogoče je pa tudi kaka druga nova tvorba. Če ta v resnici ni večji, kakor golobje jajce, tedaj to ni nikaka ovira za zopetno oploditev oziroma porod. Če bi se pa ven-

darje sčasoma povečal, bi ga kazalo operativno odstraniti, kar Vam opravi vsak živinozdravnik. Izključeno pa ni, da je to, kar imenujete mehurček, delni izstop nožnice, ki je pa v resnici in v celoti večji od golobjega jajca. Tudi to ne ovira ne oploditve in ne poroda. Vendar je taki kravi med brejostjo, zlasti pa zadnji čas pred porodom, tako nastiljati, da z zadnjim koncem višje leži, ker izstop nožnice s tem, da izziva hude popadke, pospešuje tudi izstop maternice (telčnika).

T.

Vprašanje 61. Že lansko leto so se na mojem sadnem drevju pokazale listne uši. Za njimi so prišle mravlje. Drevje je seveda precej trpelo. Isto se ponavlja tudi letos. Prosim pouka kdo dela več škode: listne uši ali mravlje in kako je ene in druge pokončevati, ker se letos kar resno bojim, da bi mi ti neljubi gostje vsega sadnega drevja ne uničili? (K. J. v D.)

Odgovor: Škodo na sadnem drevju delajo predvsem in takorekoč le opazovane listne uši, medtem ko so mravlje takorekoč nedolžne. Listne uši izločajo neki sladek sok in za tem gredo mravlje. Če odpravite z drevja listne uši, bodo mravlje odšle sameodsebe. Listne uši lahko zatirate na ta način, da jih strete s prsti, dalje da porezujete vejice, katerih listi so močno napadeni in jih sežgete, ostale dele pa škropite ali pa pomakate v petrolejevo emulzijo, ki jo napravite tako: 15 dkg mila raztopite v 1 litru vrele vode in tej raztopini pri- mešajte 15 dkg petroleja, vse skupaj pa dobro mešajte, dokler ne nastane mleku podobna tekočina. Tej pridajte končno 10 litrov vode, zopet nekoliko premešajte in sredstvo za pokončevanje je gotovo. Namakanje vejic v tem sredstvu je mogoče le pri mladem in pri pritličnem drevju, visokodebelno drevje je treba škropiti. Pozimi škropite drevje z dendrinovo raztopino, ki jo napravite tako, da zmešate en liter dendrina v 10 do 15 litrih vode. Ako se hočete v tem vprašanju še natančneje poučiti, si pa naročite v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani M. Humekevega „Praktičnega sadjarja“, ki stane 120 Din.

J.

Vprašanje 62. Kako naj zatrem polže na vrtu? (M. M. v L.)

Odgovor: Polžem najbolj škodujejo take snovi, ki potegnejo veliko vlage vase, katere je polžem neobhodno potrebn. Take domače snovi so n. pr. suhe pleve, prah sveže žganega apna in svež cement. Apno in cement moreta polže celo hitro napraviti neškodljive, ako prideta v dotiko z njih kožo. Potresajte z enim ali drugim teh sredstev kraje, kjer polži lazijo in to delajte ob suhem vremenu zjutraj, ker polži lazijo največ zjutraj okoli. Polž, ki pride v dotiko z apnom ali s cementom, izceja veliko sluzi in mladi navadno takoj poginejo, starejši pa utegnejo odnesti kožo, četudi ne zdravo. Zato posipanje ponavljajte še isti dan v presledku nekaj časa, a s potresanjem ne prenehajte prvi dan, nego isto ponavljajte skozi nekaj dni, dokler je še kaj polžev.

J.

GOSPODARSKE STVARI.

Letošnja letina. V naši državi se obeta dobra žetev večinoma v vseh pokrajinah. Posebno v Vojvodini so izgledi najboljše, in to v kljub zadnjim velikim poplavam, o katerih sedaj zagotavljajo, da niso povzročile znatnejše škode. Celó v Sloveniji, ki kot žitna pokrajina v naši državi niti ne pride v poštev, bo žetev razmeroma dobra. Hladno vreme v zadnjem času v Sloveniji žitu ni škodovalo, pač pa drugim posevkom, ki so zaradi tega nekako zaostali v razvoju. Tako je trpel zlasti hmelj v Savinjski dolini zaradi mrzlih noči. Spričo ugodnih izgledov žetve in zaradi pomanjkanja denarja v naši državi, vlada v vseh naših tržiščih precejšnje mrtvilo. Ponudba je mnogo večja nego povpraševanje. Zbog padca dinarja so se v početku prošlega tedna sicer cene turščici in ovsu nekoliko učvrstile, vendar

so proti koncu zopet oslabele, čeprav je bil tudi dinar nadalje slab. Pojav, da so v kljub precejšnjemu oslavljenju dinarja tudi cene slabe, ima svoj glavni vzrok v pomanjkanju denarja, kar nam da misliti, da je padec dinarja neupravičen in izzvan od spekulacije. Nedvomno se bo dinar kmalu zopet okrepil, ker tudi zadnji izkaz Narodne banke beleži nadaljnje zmanjšanje obtoka bankovcev s povečano kovinsko podlogo. Zboljšanje dinarja čim bo usledilo, bo spriču ugodnih izgledov žetve cene nedvomno znižalo.

Protektorat Ljubljanskega velesejma. Njegovo Veličanstvo Kralj je blagovolil prevzeti protektorat nad letošnjim velesejmom v Ljubljani in poda s tem tej prireditvi največji sijal. Ta vest bo kot lansko leto po vsej državi vzbudila med vsemi pridobitvenimi krogi veliko radost. Apeliramo na vse razstavljalce, da svoje izložbe čim najlepše uredijo, da se pokaže najvišjemu pokroviteljstvu razvoj privrede. Lanskoletna vest o visokem pokroviteljstvu je vzradostila vse kroge in bila povod velike udeležbe kupcev in posetnikov iz vseh krajev naše države. Letošnji velesejem obeta biti sijajna narodno-gospodarska manifestacija; zastopana mora biti vsa slovenska industrija, obrt, veletrgovina in kmetijstvo. Prijavite se vsi takoj, da vsi polnoštevilno manifestiramo za razvoj našega narodnega gospodarstva. Ne pokažimo se tudi nevrednim velikemu zanimanju kupcev-obiskovalcev Srbov in Hrvatov za naš velesejem, ki ga posetijo v največjem številu.

Pridelovanje tobaka v naši državi. Z gojitvijo je l. 1922. pričelo 23.021 družin, ki so pridelovale tobak na 4.161 ha. Posajenih je bilo 442.962.110 sadik. Naslednje leto je naraslo število družin, ki so kultivirale tobak na 35.120. Obdelanih je bilo v ta namen 7.796 ha, posajenih je bilo 480.496.037 tobakovih sadik.

Uvoz živine v Švico. Švicarska veterinarska oblast je ukinila zabrano uvoza klavne živine iz Jugoslavije, Češkoslovaške, Avstrije, Madžarske in Rumunije. S 16. t. m. se je na švicarski meji ponovno uvedla živinozdravniška služba za dovoljene Transporte.

Mlekarska razstava v Pragi je bila del spomladanske kmetijske razstave. Zveza mlekarskih društev je istočasno priredila mlekarsko enketo. Ta razstava (mlekarska) je bila šesta svoje vrste. Svoje izdelke je točasno razstavilo 33 mlekarn, 10 se jih je opravičilo, nekaj nad 20 pa se jih sploh ni odzvalo (t. j. take, ki mleka sploh ne pridelujejo, nego ga že kot takega

vnovčujejo). Presojevalna komisija je ocenila izdelke 24 mlekarn (72,6%) kot izborne, 7 mlekarn (21,2%) kot zelo dobre, 1 mlekarno (3,1%) kot dobre, 1 mlekarno (3,1%) kot zadostne. V jeseni se bo v Pragi vršila razstava sira vseh vrst.

Notacija vinskih cen. Uprava blagovne borze je sklenila vse potrebno urediti za uvedbo vinske trgovine na ondodni borzi, s čemer bi tedaj prišlo do rednega objavljavanja vinskih cen kakor so se vsakočasno na isti dosegle. Prve take objave najdemo v njeni tečajnici z dne 8. t. m. Največ se je trgovalo z bačkimi in sremskimi vini. Cene so se gibale med Din 3 do 8.

Švica je v preteklem letu izvozila mlekarskih izdelkov: 84.328 q svežega mleka (vrednost 1.360.000 frankov), kondenziranega mleka 253.228 q (za 31.920.000 frankov), 3023 q mehkega sira (za 250.000 frankov), trdega sira 171.482 q (za 66.770.000 frankov), skupno je torej ta razmeroma mala država izvozila mlekarskih izdelkov za 100.300.000 švic. frankov ali v našem denarju računano, je izvozila za nad 5 milijard dinarjev mlekarskih proizvodov.

Za varstvo valute bo sklicana v Genevo konferenca evropskih bank, ki izdajajo bankovce. Na tej konferenci naj bi se napravil dogovor za uspešno pobijanje mednarodne valutne spekulacije.

Znižana diskontna obrestna mera. „Federal Reserve Bank“ v New Yorku je znižal diskontno obrestno mero od 4 na 3½%.

KMETIJSKE NOVICE.

Razglas o pristojbinah po sportnem ribolovnem redu za državne ribje vode v Bohinju. Pristojbine kakortudi dnina spremljevalcu ostaja za leto 1924. ista, ki jo določa tuuradni razglas z dne 29. maja 1923, št. 3549, t. j. sportna pristojbina za enodnevni lov 40 Din, za enotedenski lov 200 Din, za enomesečni lov 600 Din, dnina spremljevalcu za ves dan 40 Din, za pol dne 25 Din. Stalni gostje hotela „Slov. Janez ob Boh. jezeru“ kakortudi člani Slovenskega ribarskega društva v Ljubljani in ribarskih društev v Mariboru, Celju, Konjicah in Ribnici plačujejo polovico določene takse proti društveni izkaznici in prejšnji prijavi pri Kmetijskem oddelku Velikega župana ljubljanske oblasti v Ljubljani. Drugače pa veljajo tudi zanje določila ribolovnega reda.

Tržne cene v Ljubljani in v Mariboru.

Cene so navedene v dinarjih.

	Ljubljana	Maribor
Konji (prigon v Lj. 190, v M. 15 glav.):		
par dobrih konj	15.000 do 20.000	
Voll in krave (prigon v Lj. 70, v M. 533 glav.):		
1 kg žive teže I.	13- do 14-	13- do 13.75
1 kg žive teže II.	12- do 13-	12- do 13-
1 kg žive teže III.	10.50 do 12-	9- do 12-
1 kg krave, klobasariče	7- do 9-	6.25 do 7.75
Teleta (prigon v Lj. 12, v M. 9 glav.):		
1 kg žive teže	16-	-
Prasici (prigon v Lj. 131 majhnih pujskov, v M. 231 glav.):		
1 komad 6-8 tednov stari	250- naprej	225- do 300-
1 komad 3-4 mesece	-	650- do 700-
1 komad 5-7	-	750- do 950-
1 komad 8-10	-	1050- do 1200-
1 komad enoletni	-	1500- do 1875-
1 kg žive teže, debeli	18- do 19-	15.25 do 17.50
1 kg mrve	-	20- do 23.75
Kože:		
1 komad konjske kože	-	150- do 225-
1 kg goveje kože	-	15- do 20-
1 telečje kože	-	30- do 32.50
1 kg prasice kože	-	12.50
1 gornjega usnja	-	110- do 140-
1 podplativ	-	90- do 120-

	Ljubljana	Maribor
Perutnina:		
1 komad, piščanec	22.30 do 35-	18- do 36-
1 kokoš	40- do 50-	40- do 65-
Mleko, maslo, jajca, sir:		
1 liter mleka	3- do 4-	3.50 do 4-
1 smetane	-	15- do 18-
1 kg čajnega masla	60- do 70-	-
1 kg surovega masla	50-	44- do 46-
1 bohinjskega sira	56- do 60-	-
1 sirčka	12-	5- do 9-
1 jajce	1- do 1.25	1.25 do 1.50
Žito in drugo:		
1 q pšenice	335- do 375-	325-
1 rži	385- do 290-	3.0-
1 ječmena	335- do 380-	300-
1 ovasa	315- do 340-	300-
1 prosa	275- do 325-	400-
1 koruze (nove, sušene)	265- do 240-	300-
1 ajde	275- do 325-	300-
1 žolca, ribničan	550- do 650-	-
1 fižola prepelčar	600- do 650-	-
1 krompirja	150- do 175-	125- do 175-
Krma:		
1 q sladkega sena	50- do 75-	50-
1 kislega sena	-	-
1 slame	-	50- do 62.50
Kurivo:		
1 m ³ trdih drv	170- do 190-	200-
1 mehkkih	100-	175-